

ใบความรู้เรื่อง “ความเป็นมาเรื่องราชาธิราชตอน สมิงพระรามอาสา”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สรรพปัญญาล้ำฝีมือ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คั่นคว่ำความรู้ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย ๑ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

งานเขียนที่บันทึกเรื่องราวของพระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขของชาติหรือเหตุการณ์ ในประวัติศาสตร์เกี่ยวกับประเทศชาติ เรียกว่า พงศาวดาร เช่น พงศาวดารพม่า พงศาวดารมอญ เป็นต้น ราชาธิราชเป็นหนังสือที่ชาวมอญ (รามัญ) เชื่อถือว่าเป็นพงศาวดารที่เขียนขึ้นจากเรื่องจริงโดยบันทึกข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ของชนชาติมอญจึงเป็นหนังสือที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์สำหรับชาวมอญ

ในต้นรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชมีผู้แปลราชาธิราช เป็นภาษาไทยถวายสมเด็จพระอนุชาธิราชกรมพระราชวังบวรสถานมงคลแต่ไม่ปรากฏว่าผู้แปลเป็นใคร พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงปรารภว่าเรื่องราชาธิราชซึ่งแปลจากภาษารามัญ (คือภาษามอญเป็นภาษาตระกูลมอญ-เขมร มีอักษร และหลักภาษาต่างกับภาษาไทย) นั้นแปลกไปจากเรื่องที่ทรงฟังมาแต่ก่อนใน พ.ศ.2328 จึงโปรดเกล้าฯ ให้กวีในราชสำนักแปลเรียบเรียงขึ้นใหม่เพื่อเป็นประโยชน์แก่พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการบริพาร เจ้าพระยาพระคลัง (หน) พร้อมด้วยพระยาอินทอัครราช พระภริกรมยรัศมี และพระศรีภริปริชาจึงรับสนองพระราชดำริแปลและเรียบเรียงราชาธิราชขึ้นนิยายร้อยแก้วเรื่องยาว

สำหรับคนไทย ราชาธิราชคือวรรณคดีประเภทนิยายหรือเรื่องแต่งที่มีเรื่องราวสนุกสนานชวนติดตามและมีข้อคิดเป็นคติเตือนใจเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่จะเป็นหัวหน้าปกครองผู้คน เนื้อหาของราชาธิราชเกี่ยวกับการปกครองบ้านเมืองให้สงบสุขและการต่อสู้เพื่อปราบศัตรู มีข้อคิดจากพฤติกรรมของตัวละครและมีบทสนทนาที่เป็นคติสอนใจพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชจะทรงเล็งเห็นคุณค่าดังกล่าวจึงโปรดเกล้าฯ ให้แปลและเรียบเรียง ขึ้นไว้ ด้วยพระราชหฤทัยประสงค์จะให้เป็นहितานุहित ประโยชน์แก่พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการองสุลีพระบาท ผู้น้อยผู้ใหญ่ ฝ่ายทหาร ฝ่ายพลเรือน จะได้สลับจำไว้เป็นคติบำรุงสติปัญญาไปภายหน้า

